

Měl by vědět, kdo platí elektřinu. Babiš, ceny, vše

„Státy zlevňují elektřinu. Co to ve skutečnosti znamená?“ Ptá se publicista Přemysl Souček, který dlouhodobě sleduje vývoj v oblasti energetiky. Německo totiž státním zásahem zlevnilo elektřinu pro firmy a pro vybrané ještě víc. Česko ji zlevnilo úplně všem. V obou případech to ale znamená zátěž pro již tak zadlužené státní rozpočty. To zůstává mimo centrum pozornosti. K čemu to povede?

Jedna ekonomika v Evropské unii (EU) si může dovolit téměř cokoli, protože je nejsilnější. Je to ta německá. Proto si dovolila zlevnit elektřinu pro firmy, především pak pro ty energeticky náročné. Spolková vláda totiž pochopila, že mít nejvyšší ceny elektřiny v Evropě opravdu není konkurenční výhoda. Cenu ovšem nesnížila například vypovězením unijních dohod o emisních povolenkách, ale tím, že z firem sejme část nákladů tak, že je bude platit sama. Tedy ze státního rozpočtu. Tedy každý Němec ze svých daní. Čili firmám se uleví o to, o čem se přitíží státnímu rozpočtu. Je to dlouhodobě udržitelné řešení?

Nová česká vláda sejme z lidí tíži poplatku za obnovitelné zdroje (OZE) a bude jej platit sama. Tedy stejně jako ta německá ze státního rozpočtu. Tento krok ovšem více ocení domácnosti, než firmy, kterým to ceny příliš nesníží. Čili jde o krok spíše orientovaný na jednotlivé voliče, než na konkurenceschopnost firem. Českému hospodářství tento krok pomůže méně než ten, který učinila vláda v Německu. Ovšem i zde je na místě otázka, zda je to dlouhodobě udržitelné řešení...

Porovnání nákladů německé a české vlády a další podrobnosti si můžete přečíst [zde](#).

Jakkoli mají oba případy jiný dopad na výkon ekonomiky toho kterého státu, budou mít obdobný dopad na státní rozpočet. Ať už jde o více než 31 miliard eur v Německu, nebo o 17 miliard korun v Česku. Ty peníze zkrátka budou někde chybět. A když budou chybět moc, státy si je půjčí. Což je zase o něco posune na dluhové spirále.

Ač jde o nezpochybnitelný fakt, jehož důsledky musejí být jasné nejen ekonomům, ani jedna z vlád zjevně neuvažuje o tom, že by šla po jádru pudla. Tedy po tom, proč je elektřina v prostoru EU tak drahá. Primárně je pro Němce i Čechy drahá kvůli emisním povolenkám – v obou státech je vysoký podíl zdrojů produkujících oxid uhlíčitý – a také kvůli podpoře OZE. Ta se ovšem neprojevuje jen v podpůrném poplatku, ale také v nutnosti mohutně investovat do rozvoje přenosových soustav.

Jde o kruh, ze kterého zdánlivě není úniku. Musíme mít OZE, ty je potřeba podporovat a kvůli nim rozvíjet sítě a udržovat záložní kapacity. Zároveň, abychom mohli mít více OZE, vybíráme peníze za emisní povolenky, kterými nutíme provozovatele stabilních a říditelných zdrojů (primárně uhlí a plyn) k tomu, aby své zdroje zavírali, jako to již ohlásil Pavel Tykač s trojicí svých uhelných elektráren.

O tom, že z popsaného není úniku, přesvědčuje veřejnost celá řada lidí, které spojuje nekritičnost vůči EU. A zároveň přesvědčení o tom, že státy v EU prostě musí přestat používat říditelné zdroje, protože jí to přinese výhodu. Tu výhodu ovšem neumí nikdo srozumitelně a důvěryhodně popsat. Nicméně prý není možné z tohoto vlaku zvaného Green Deal vystoupit, protože by to bylo to samé, jako odejít z EU.

Jenže nemožnost úniku je pouze zdánlivá. Již jen proto, že Green Deal a navazující dokumenty jsou smlouvy. A každá smlouva jde vypovědět. Stejně, jako jde zrušit manželství. Proč by nemělo být možné vypovědět „greendealové“ smlouvy, když ničí naši ekonomiku a životní úroveň? A pokud tyto smlouvy nemají klauzule o ukončení smlouvy, pak jsou to špatné smlouvy. Dost možná by v takovém případě mohly být právě proto neplatné od samého začátku.

Obvyklým argumentem proti možnosti odstoupení od Green Dealu je také hrozba ztráty unijních dotací. Namáhal se však už někdo tím, že by zkusil dát proti sobě na mísky vah přínosy unijních dotací a negativní dopady Green Dealu do energetiky a životní úrovně, jakož i ohrožení národní bezpečnosti z toho plynoucí?

Zdroje:

<https://iuhli.cz/vlady-chystaji-ulevy-zaplati-to-lide-z-dani/>